

lit. XVIII, p. 124 (c. 1850) es fa referència a la *queda* en el regne de València (DAG.);¹¹ altres exemples en *AlcM*.¹²

Requedar, ant. 'reposar, calmar', en *Alcoati*: «les medicines que reposen dolor --- són calens --- e --- solven e afluxen ab simplea e maduren e *requeden* tot so que troben de dolor e <n> <e>ls membres» (p. lx); segons DAG. a la Plana de Vic significa 'tocar les darreres campanades per avisar que tot seguit començarà la missa'. *Requedar* 'toc de campana, repetició del de queda' (*AlcM*). El DAG. fa constar que *requedar* és sin. de *requetar*, *requetatar*, sense més dades.

Requet (mall.) 'el quart toc de campana que es fa per començar les funcions de gran solemnitat' (Moll, *AORBB* III, 1930, 56); en el diccionari *AlcM* canvien una mica la definició com: «temps que dura el toc de les darreres campanades per a convocar a missa»; cf. l'ús de *quedar* a Mall. (supra).

Inquiet, -a [*Tirant* «--- lo gran rei de Canària, jove fortíssim, ab la viril *inquieta* joventut de nobles esperances --- féu gran estol de naus --- e passà a la noble illa d'Anglaterra» (cap. v); J. Roís de C.; Busa-Nebr. (1507); *DT*o. 1647; *enquiet*, en FAlegre (*AlcM*), pronunciat *inykét* a Val. (id.), ja en Escrig, *inquet*], pres del ll. *inquētus*, -a, -um id. Notem *desquiet* 'inquiet'²⁵ (Mall., DAG.).

Inquietar 'causar inquietud, molestar' [*enquietar*, en doc. de 1385: «pusque haver alcun fiscal qui fiscalieg ne acús o *enquet* en alcuna manera los dits hòmens» (*AlcM*); ACanals «vol a veguades que no sien *inquietats* e destorbats» (ib.); 1507, Busa-Nebr. «*Inquietar*, enuejar (=entujar): molesto, inquieto»; *DT*o. 1647; Lab. 1840; MilàF «Ayre, maynada, que l'*inquietau*, / lo pobre jayo vol reposar» (*Darrers càstichs*, v. 37, ed. Gili, p. 303)], pres del ll. *inquietare* id.³⁵ Una variant *inquetar* a Val. (Escrig), *enquitar* a Camprodon i Muntanya (DAG.); *encatiar* en la cançó popular: «que si sola yo quedo / ningú m'*encatiarà* / --- que si de cas t'*encatian* / no han de fé sinó avisá» (MilàF, *Romlo.*, 1882, 419); JCor. té anotada a Setcases (Vall de Campr.), 1936: «De regalèssia se n'hi fa molta si no hi ha res que l'*enkatii*» (= «en privi la creixença»), i el va sentir usar a un vigatà també (1937); Violant i Simorra dóna al Pallars Sobirà *anquitar* 'molestar, empipar les persones i les bèsties'⁴⁵ (*Misc. Fabra*, 297a), i d'ací era evidentment una extensió *encatiar* 'apedregar, tirar pedres a algú', que JCor. dóna a Cardós i Vall Ferrera (*BDC* xxiii, 286b), i recull a Estaon 1934 «*encatià* una paniquella per fer-la fugir» (acció que es fa sovint 'tirant una pedra').⁵⁰

Inquietació, ant. [1391; 1411 «desitja lo dit senyor que tota *inquietació*, perturbació, dilació --- sien rescades e estirpades --- de la salubre expedició de l'article de la dita successió» (*Parl. a les cortis cat.*, *NCl.*, 106.10); 1461; 1507, Busa-Nebr.]. *Inquietador* [Belv.⁵⁵ 1805]. *Inquietament*, adv. [VCatalà]; subst. ant. [Lacav. 1696]. *Inquietant* [DFa.]. *Inquietud* [1560; *DT*o. 1647; Lacav. 1696; Belv. 1805; *inquetut*, en Escrig, forma vulgar].

Tranquil, -illa [*tranquille*, m. BMetge «--- en segur⁶⁰

e *tranquille* port ---» (*Somni*, *NCl.*, 168.14); 1396?, *Man. Ardits* I, 62; «donaren les veles al pròsper vent e navegaren ab bon temps e la mar *tranquilla*» (*Tirant*, ed. Riquer, 303), «--- <e>ls qui en *tranquil* repòs desigen viure» (ib., ed. Ag. III, 278); 'sense inquietud', en Lab. 1840, i en autors moderns (*AlcM*); 'despreocupat', en EmVilanova (*AlcM*), pres del ll. *tranquillus* id., que sembla ser derivat de l'arrel de *quies*, -etis. *Tranquillament* [Lacav. 1696 «*Tranquillament*, ssossegadament»; Belv. 1805, -*quillament*]. *Tranquillitat* [1391, *Man. Ardits* I, 10; *Tirant* «--- repòs e *tranquillitat* ---» (DAG.); «*Tranquillitat*, o temps sense vent» (*DT*o. 1647)]. *Tranquillar*, ant. [-*quillar*, Lacav. 1696], després *tranquillizar* [-*quillisar*, Belv. 1805; Lab. 1840; Coromines «Més *tranquillitatzat* respecte a les intencions dels seus segrestadors, una vegada empeltrèit de pa i aigua, sentint-se una mica porcell, rotava i plorava» (*Silèn*, cap. 16, p. 206)].

¹ Rectifiquem l'opinió emesa a l'article *quedo* del DECH, on el val. *quet*, -ta, es considerava un vulgarisme en lloc de *quiet*, -a; veg. també la n. 2. —

² La forma femenina *queta* en lloc de *queda* es deurà a la influència de *quieta*, o simplement fou reconstruïda de *quet*. — ³ Cf. *guidut* en doc. ross. de 1643: «Ses Mts. Herens., pus han jurat los privilegis, los manaran guardar, y en lo dels alotaments tindrem *guidut*» (Calmette, *RLR* LXIII, 91): una forma popular de *quietud*? o encruentament amb *gui(d)atge*, *gui(d)a* en el sentit de 'garantia de no ser atacat'? —

⁴ *AlcM* duu a més: *quietesa* (exemples de JCarner, VCatalà), *quietós* i *quietosament* (exemples de VCatalà). — ⁵ Mitxelena, *Fon.*, 258, opina que el basc *geratu* «quedado, detenido» pot sortir fonèticament de *keta*. — ⁶ Cf. ast. *quedau* «el bolo que para jugar se coloca más cerca del biche» (*DECH* IV, 708b 58); i el joc de nenes *quedo* (Mall.), que ens descriu *AlcM* com «en que fan rotle [les nenes] i se'n posa una enmig amb els ulls tapats, li diuen: «Ja diràs *quedo* quan voldràs»; ella diu «quedo», i va cap al rotle i n'agafa una, i palpant-la l'ha de conèixer»: on *quedo* assenyala evidentment 'quiet!' — ⁷ Mossèn AMAlcover, sense disposar de documentació antiga, hi cridava l'atenció sobre el subst. *queda* 'toc del vespre', l'ús de *quet*, -a, a València etc. — ⁸ El vers «L'albó el tint es *queda* / pel càlid besllum» és una variant de Ruyra d'aquest altre «L'albó es desfreda / pel càlid besllum» en el text d'*El País del Pler* (O. C., 971, n. 2). — ⁹ En el «Prefaci» de *Normes ortogr.*, 1-1913, llegim: «la tradició literària no fou sempre constant i *quedà* compromesa per una admissió servil de formes estranyes». — ¹⁰ JCor. considerava *quedar* un castellanisme ja del tot arrelat (*DECH* IV, 709b5); en el seu ben conegut article «Fraseologia i vocabulari bàsics» (*LleuresC*, p. 73) fa constar que no hi ha inconvenient d'usar-lo però això no deu ser «per matar d'inanició --- *restar* (i *romandre*) ---». — ¹¹ En els Costums de Bordeus (S. XIV?) la *queda* sembla tenir el sentit de 'hora de quietud': «Item es establert ... que nulh borgues ... no sia tengut de far portar ... sons vins de sas